

Ερώτηση με ΑΚΕ

02/04/2019

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

ΘΕΜΑ: Σχετικά με το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας

Κύριε Υπουργέ,

Το δημογραφικό έχει εξελιχθεί σήμερα σε μια αόρατη αλλά σημαντική απειλή για τη χώρα μας. Η Ελλάδα σύμφωνα με έρευνες κάθε χρόνο μικραίνει και το δημογραφικό πλέον αποτελεί τον υπ' αριθμόν ένα εθνικό κίνδυνο.

Από το 2011 και μετά, για πρώτη φορά από τότε που υπάρχουν στοιχεία, ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται συνεχώς. Σύμφωνα με τις προβολές πρόσφατης έρευνας της διαΝΕΟσις, μέχρι το 2050 θα είμαστε λιγότεροι (8,8 εκατομμύρια, σύμφωνα με το μεσαίο σενάριο) και γηραιότεροι (το 1/3 του πληθυσμού θα είναι άνω των 65 ετών, από 1/5 σήμερα).

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της διαΝΕΟσις με θέμα «Η ελληνική οικογένεια και το δημογραφικό πρόβλημα»

Τα στοιχεία είναι συγκλονιστικά:

- Σήμερα οι οικογένειες γίνονται μικρότερες. Οι μονομελείς και οι μονογονεϊκές οικογένειες αυξάνονται. Λίγα ζευγάρια συμβιώνουν και περισσότερες γυναίκες αποφασίζουν να μην κάνουν καθόλου παιδιά από ό,τι στο παρελθόν. Η μέση ηλικία των γυναικών όταν αποκτούν το πρώτο τους παιδί αυξάνεται, ενώ αυξάνεται και η μέση ηλικία του πρώτου γάμου, μειώνονται οι γάμοι και αυξάνονται τα διαζύγια. Μέσα στην κρίση, η αύξηση της ανεργίας και η οικονομική αβεβαιότητα οδήγησαν τα ζευγάρια στο να καθυστερούν την απόκτηση του πρώτου παιδιού και στο να αναβάλουν την απόκτηση δεύτερου ή τρίτου. Η αναζήτηση και η αξιοποίηση των ευκαιριών απασχόλησης και για τα δυο φύλα δεν συνοδεύτηκε από την ανάπτυξη ειαρκών παροχών καθώς και δομών και υπηρεσιών του κοινωνικού κράτους για την στήριξη της οικογένειας, με αποτέλεσμα οι ελληνίδες να κάνουν πολύ λίγα παιδιά.

- Στην Ελλάδα έχουμε το μικρότερο ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου (9,4%) από οπουδήποτε αλλού στην Ευρώπη όπου όμως σε 11 άλλες χώρες οι γεννήσεις εκτός γάμου είναι περισσότερες από τις γεννήσεις εντός (στην Ισλανδία π.χ. 7 στις 10 γεννήσεις είναι εκτός γάμου).

- Το 2008 το 58,4 των Ελλήνων ηλικίας 18-34 ετών ζούσε με τους γονείς του. Το 2017 το ποσοστό εκτοξεύτηκε στο 66,7% αν και αυτό -πάντα σύμφωνα με την έρευνα- εξηγείται μόνο εν μέρει από την οικονομική κρίση, καθώς σήμερα οι μισοί έλληνες νέοι που έχουν πλήρη απασχόληση ζουν με τους γονείς τους.

Μόνο σε Κρήτη και νησιά του Ν. Αιγαίου οι γεννήσεις είναι περισσότερες από τους θανάτους
- Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα γεννιούνται λιγότερα από 100.000 παιδιά τον χρόνο. Μόνο στην Κρήτη και τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου γεννιούνται περισσότεροι από όσους πεθαίνουν.
- Οι ελληνίδες αποκτούν πλέον το πρώτο τους παιδί κατά μέσο όρο στην ηλικία των 30,3 ετών από 28,8 το 2008.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΚΑΜΜΕΝΟΣ
Ανεξάρτητος Βουλευτής Β Πειραιώς

- Σχεδόν μία στις τρεις γεννήσεις στη χώρα μας πραγματοποιείται από γυναίκες ηλικίας 30-34 ετών και μία στις τέσσερις από γυναίκες ηλικίας 35-39 ετών.
- Στην Ελλάδα εμφανίζεται και ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά πρώτων γεννήσεων από μητέρες ηλικίας άνω των 40 ετών στην Ευρώπη (5,3%).
- Μόνο το 8,3% των ελληνίδων που γεννήθηκαν το 1955 δεν έκαναν κανένα παιδί στην παραγωγική τους ηλικία, στις ελληνίδες όμως που γεννήθηκαν το 1965 το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 16,3%.

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασαν επίσης και ερευνητές του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών σε ημερίδες και διεθνή συνέδρια, αλλά και στην Επιτροπή Δημογραφικού και Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής προ μηνών, Ελλάδα χαρακτηρίζεται από δημογραφικές «ακρότητες». Τείνει να βιώσει τη χαμηλότερη γονιμότητα που έχει καταγραφεί ποτέ στην ιστορία, εμφανίζει από τα υψηλότερα προσδόκιμα ζωής στον κόσμο, με αποτέλεσμα να γερνά ταχύτατα, και από τις υψηλότερες τιμές μέσης ηλικίας και αναλογίας ηλικιωμένων στον πληθυσμό. Οι ηλικιωμένοι, 65 και άνω, από 10% του πληθυσμού το 1966 (ποσοστό άνω του οποίου ο πληθυσμός θεωρείται γερασμένος) σήμερα αποτελούν το 21,5% και το 2035 αναμένεται να φτάσουν το 27,9%. Παράλληλα, τα παιδιά έως 15 ετών έχουν συρρικνωθεί από 26% το 1966 σε 14% σήμερα (11% το 2035).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΚΚΕ, την περίοδο 2011-2017, για πρώτη φορά στη μεταπολεμική δημογραφική ιστορία μας παρατηρείται μείωση του πληθυσμού λόγω μείωσης των γεννήσεων και αρνητικής μετανάστευσης. Ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας συρρικνώνεται (από 7 σε 5,8 εκατ. το 2035· η αντιστοιχία ατόμων εργάσιμης ηλικίας θα είναι 1,4 προς 1 το 2050, από 3 προς 1 σήμερα). Εξελίξεις με σοβαρές επιπτώσεις στην υγειονομική φροντίδα των ηλικιωμένων, στην αγορά εργασίας, τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και συντάξεων, τα δημόσια οικονομικά.

Ο γάμος και η τεκνοποίηση αναβάλλονται, ο δείκτης γονιμότητας πέφτει κάτω από το 1,5, τη λεγόμενη «παγίδα της γονιμότητας», όπου αν μια χώρα βρεθεί, «παγιδεύεται» και η πορεία είναι πλέον μόνο προς τα κάτω, ποτέ προς τα πάνω. Στο 1,5 βρισκόμασταν το 1987, έκτοτε προχωρήσαμε καθοδικά και προσπεράσαμε και το κατώφλι της εξαιρετικά ακραίας χαμηλής γονιμότητας, που είναι το 1,3. Το 1999 ήμασταν στο 1,24. Επιδοματική πολιτική αλλά και η... διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων ανέβασαν τη γονιμότητα στο 1,5, μέχρι το 2009. Στη συνέχεια, με την κρίση ο δείκτης κατρακύλησε και πάλι στο 1,3. Με αυτόν τον δείκτη ο πληθυσμός θα μειωθεί, σύμφωνα με τους ειδικούς, κατά 50% σε 44,3 χρόνια. Αν η γονιμότητα σταθεροποιηθεί στο 1,5, ο πληθυσμός θα μειωθεί στο μισό, σε 64,7 χρόνια. Αν πέσει στο 1,1, η κατά το ήμισυ μείωση του πληθυσμού θα συντελεστεί σε 32,4 έτη (αν δεν επηρεάσει η μετανάστευση).

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΚΑΜΜΕΝΟΣ
Ανεξάρτητος Βουλευτής Β Πειραιώς

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάσθε:

- Ποια είναι η δημογραφική σύσταση της χώρας μας; Πώς θα εξελιχθεί τα επόμενα χρόνια; Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις του φαινομένου και τι μπορούμε να κάνουμε για να αυξήσουμε το δείκτη γονιμότητας αλλά και για να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα;
- Παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε για τον αριθμό των νέων μαθητών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση από το 2008 έως και σήμερα ανά περιφέρεια (Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, Περιφέρεια Ηπείρου, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Περιφέρεια Αττικής, Περιφέρεια Πελοποννήσου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Περιφέρεια Κρήτης) Πόσοι από αυτούς τους μαθητές είναι Έλληνες και πόσοι από άλλες εθνικότητες και από ποιες;
- Ποιος ο αριθμός των εκπαιδευτικών ανά βαθμίδα εκπαίδευσης από το 2008 έως και σήμερα ανά περιφέρεια;
- Ποιο το δίκτυο των σχολικών μονάδων από το 2008 έως και σήμερα ανά έτος ανά περιφέρεια;
- Ποια η αναλογία μαθητών/σχολικών μονάδων καθώς και μαθητών/ εκπαιδευτικών ανά βαθμίδα εκπαίδευσης ανά περιφέρεια;
- Ποιος ο αριθμός αποφοίτων λυκείου από το 2008 έως και σήμερα ανά περιφέρεια; Πόσοι από αυτούς είναι Έλληνες και πόσοι από άλλες εθνικότητες και ποιες;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Δημήτριος Κ. Καμμένος
Ανεξάρτητος Βουλευτής Β' Πειραιώς